

СТАЛИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ (ESG)

ОПИС КУРСУ

Дисципліна вільного вибору «Сталий розвиток бізнесу (ESG)» присвячена вивченню ключових аспектів екологічних, соціальних та управлінських стратегій (Environmental, Social & Governance - ESG), що стосуються впровадження принципів сталого розвитку, відповідального підприємництва та гнучкого управління в сучасному бізнес-середовищі. *Актуальність* вивчення навчальної дисципліни «Сталий розвиток бізнесу (ESG)» здобувачами вищої освіти полягає в тому, що зараз перед підприємствами стають гостро питання раціонального природокористування, більш гнучкого та ефективного управління з врахуванням впливу їхньої діяльності на навколишнє середовище та суспільство в цілому. Вивчення цієї дисципліни дозволяє здобувачам розуміти, як досягти балансу між економічними, екологічними та соціальними аспектами бізнесу, як розробляти стратегії, спрямовані на створення стійкого та відповідального бізнес - середовища підприємства з врахуванням останніх трендів.

Особливість курсу полягає в тому, що здобувачі вищої освіти отримують знання, які дозволяють зрозуміти основні поняття екологічних, соціальних та управлінських стратегій (ESG), вивчити сучасні гнучкі інструменти управління сталого розвитку з врахуванням діючих стандартів та нормативних вимог, опанувати систему управління ESG - ризиків, який необхідно знати для підвищення рівня фінансової стійкості і економічної результативності, покращення показників екологічності окремих процесів, соціальної відповідальності, гнучкості та адаптивності управління бізнесу у цілому. *Практична значущість* вивчення здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни полягає в отриманні знань щодо порядку дій з включення сталого розвитку в операційну діяльність на засадах інструментарію «business performance management» (BPM), а також розвитку необхідних навичок та компетенцій для розуміння та аналізу перешкод та перспектив реалізації програми ESG з метою покращення рівня задоволеності суспільства, власників конкретного бізнесу, його працівників та інших стейкхолдерів.

Вивчення дисципліни *має на меті* поглиблення знань здобувачів вищої освіти та отримання ними практичних навичок розробки та впровадження заходів забезпечення сталості розвитку бізнесу.

ВИМОГИ

- фундаментальні розділи математики в обсязі, необхідному для володіння інструментарієм для аналізу систем, планування та моделювання процесів (бізнес-процесів, економічних, екологічно спрямованих та соціально орієнтованих процесів тощо);
- управлінські та економічні знання: категорійний апарат і сукупність базових положень економіки та менеджменту;
- наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel; наявність особистого логіну та паролю в Moodle (для отримання або поновлення слід звернутися до відповідальної особи на факультеті).

ЛАТИШЕВА Олена

Olena.Latysheva@mipolytech.education

Кандидат економічних наук, доцент кафедри ЦТПАР, фахівець в сфері управління проектами сталого розвитку, аналізу та моделювання бізнес-процесів

mip metinvest
polytechnic

Освітній рівень

магістр

Кількість
кредитів

5,0

Назва кафедри,
яка пропонує
дисципліну

Цифрових
технологій та
проектно-
аналітичних
рішень

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- здатність розібратися в понятті “сталий розвиток”, розуміти цілі та основні положення цієї концепції, ,
- здатність розуміти суть ESG програм бізнесу, зокрема інструментарій імплементації стратегії сталого розвитку;
- вміння збирати вимоги та необхідні дані для планування заходів за програмами сталого розвитку, їх впровадження та реалізації, зокрема заходів забезпечення економічної ефективності, з обов'язковим врахуванням засад корпоративної соціальної відповідальності, екологізації процесів (раціонального використання ресурсів), існуючих і потенційних обмежень та ризиків в промисловості;
- здатність продемонструвати знання та вміння готувати основні дані для заходів програм сталого розвитку в умовах обмеженості ресурсів, ризику та невизначеності;
- здатність обирати та застосовувати придатні графоаналітичні методи та інструментарій моделювання, планування, прогнозування, моніторингу для планування робіт за програмами сталого розвитку та заходів впровадження бізнесом ESG програм сталого розвитку, зокрема проводити планування, розробку заходів впровадження ESG програм з метою забезпечення економічної ефективності бізнесу, рівня екологічної відповідальності та соціальної значущості та безпеки праці;
- здатність розуміти причини ризиків (ESG ризиків), вміти їх ідентифікувати та вимірювати; визначати процедуру можливого управління ключовими ESG ризиками для певного сектору економіки.

ТЕМАТИКА

Сталый розвиток (sustainable development) та ESG - стратегії (environmental, social & governance) бізнесу: суть та ключові компоненти. Екологічні аспекти концепції сталого розвитку (ESG). Соціальні аспекти концепції сталого розвитку (ESG). Корпоративне управління: організаційно-управлінські аспекти ESG та кодекс поведінки. Впровадження ESG-стратегії (екологічні, соціальні та корпоративні управлінські практики). Напрями трансформації бізнесу для забезпечення сталого розвитку.

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та проблемно орієнтованих семінарських занять і практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.
- Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; від студентів очікується ознайомлення з матеріалом перед лекцією, що дозволить побудувати лекційне заняття у вигляді сполучення пояснень викладача та обговорення проблемних питань, які виникли при підготовці до лекції.
- Семінари і практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій та розв'язання задач різних рівнів, розбір реальних кейсів за матеріалами відкритого доступу; їх відвідування є бажаним.
- Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та

графік їх виконання».

– З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.

– Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання

8 тижнів

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	Всього
Види контр. точок									
Робота на практичних заняттях			5	5		5		5	20
Складання індивідуальних завдань				20				20	40
Модульні контрольні роботи				20				20	40
Всього				50				50	100

17 тижнів

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Всього	
Види контр. точок																			
Робота на практичних заняттях						5		5						5			5	20	
Складання індивідуальних завдань									20									20	40
Модульні контрольні роботи										20								20	40
Всього						50												50	100

Зміст та вимоги до контрольних точок

Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	Передбачається виконання практичних завдань (вправ, кейсів) за умовами, наданими на слайдах до практичної частини дисципліни, а також в Moodle у відповідних контрольних точках окремо за модулем 1 та модулем 2 з відповідними вказівками щодо вагомості кожної вправи. Оцінка або оголошується наприкінці заняття і може бути оскаржена одразу ж, або зараховується після перевірки завдань у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом тижня після подачі і може бути оскаржена після отримання коментаря згідно прийнятої в Університеті процедури.

	<p>Мак 10 балів за кожний модуль за вправу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – студент дав пряму і релевантну відповідь на поставлене питання з використанням обґрунтованого посилання на теоретичний матеріал та зміг стисло (з візуалізацією відповіді на слайдах) формалізувати сутність проблеми за ситуацією, ідентифікувати ключові складові і пріоритети вирішення, запропонував логічне розв'язання (10 бали); – студент дав частково відповідь на поставлене питання з використанням обґрунтованого посилання на теоретичний матеріал та зміг стисло (з візуалізацією відповіді на слайдах) здебільшого формалізувати сутність проблеми за ситуацією, ідентифікувати ключові складові і пріоритети вирішення, запропонував логічне розв'язання (1-9 бали); – оцінка ініціативності у роботі над проблемою, логічності та структурованості відповіді, здатності комунікувати у команді та під впливом негативних факторів, в т.ч. під тиском викладача та/або групи, вміння вести дискусію та бути критичним та самокритичним (від 1 до 5 балів)
Виконання індивідуального завдання	<p>Кожне індивідуальне завдання передбачає підготовку звіту у вигляді файлу *.docx, або *.pdf розміщується у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом тижня після завершення терміну подачі. Оскарження оцінки може бути здійснене на останньому практичному занятті модуля.</p> <p>Мак 20 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – студент підготував звіт за ситуаційним завданням, в якому: правильно визначив проблеми, комплекс факторів, які могли вплинути на їх виникнення, обґрунтував своє бачення теоретичними концепціями або моделями, виконав необхідні розрахунки (в разі потреби), представив висновок або власне бачення виходу з проблеми і окреслив можливі перспективи і обмеженість такого рішення; звіт структуровано, викладено діловим, науковим або публіцистичним стилем української ; звіт містить комплексну, логічну і оригінальну пропозицію проблематики ситуаційного завдання аж до міждисциплінарного підходу; студент під час презентації звіту демонструє володіння термінологічним апаратом, відповідає на запитання, здатний швидко адаптувати позицію під зміни у вихідному ситуаційному завданні (10-20 балів) – використання штучного інтелекту (ШІ) не забороняється, оскільки пропозиції відомих застосунків ШІ суттєво залежать від обміркованої постановки питання і уточнюючих питань; однак в разі, якщо відповідь, отримана з використанням ШІ, не є комплексною або не відповідає за стилем і викладеними позиціями іншим частинам есе або завдання, містить очевидно неправдиву інформацію, то оцінка за цим критерієм знижується (5 -10 балів)
Модульні контрольні роботи	<p>МКР виконуються в Moodle під час останнього практичного заняття в модулі за 1 годину 10 хвилин. В разі неявки або неможливості виконання МКР з поважних причин на таке заняття допускається відкриття виконання МКР за погодженням з викладачем в інший час асинхронно, однак обмеження по часу виконання МКР залишається.</p> <p>Кожна модульна контрольна робота включає блок тестових завдань з матеріалу модуля (мак 20 балів). Тестові завдання являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю.</p> <p>Тести оцінюються за співпадінням з правильною відповіддю.</p>

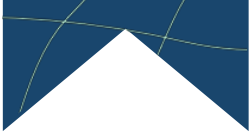
Додаткові зауваження:

- студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій ([Академічні політики : Polytechnic \(metinvest.university\)](#))
- оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;
- викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

Перелік індивідуальних завдань

№	Опис індивідуального завдання
1	Порядок дій з включення ESG - компонент забезпечення сталого розвитку в операційну діяльність бізнесу: аналіз умов та середовища впровадження заходів ESG проєкту / програми
2	Розробка процедури впровадження ESG програми: заходи проєкту сталого розвитку, аналіз результатів

*Примітка: для виконання індивідуальних завдань розроблено методичні рекомендації до їх виконання, які

розміщені в системі MOODLE до курсу в теці “Навчально-методичний комплекс дисципліни (НМКД)” для кожної спеціальності і з фокусом на конкретну ОПП.

Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

	Варіант вивчення як обов'язкової	Варіант вивчення як вибіркової
Форма підсумкового контролю	Не передбачається	Залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення додаткових контрольних заходів
Умови допуску до підсумкового контролю	Не передбачається	якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання
Порядок визначення підсумкової оцінки	<p>Для варіанту заліку:</p> <ul style="list-style-type: none"> – якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях; – в разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік». 	

Відповідність між прийнятими в університеті шкалами оцінки наведена в таблиці

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Незадовільно	Незалік
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

ОСОБЛИВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

– В разі, якщо дисципліна є обов'язковою для здобувача освіти, і він засвоїв повністю або частково відповідні програмні результати навчання під час отримання освіти на попередніх або такому ж рівні, то кредити та оцінка з дисципліни може бути перезарахована в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)). Консультацію з даного питання можна отримати у викладача, куратора або гаранта освітньої програми, завідувача кафедри, за якою закріплено цю дисципліну;

– В разі, якщо здобувач освіти обрав цю дисципліну як дисципліну вільного вибору, не зважаючи на той факт, чи вивчалася вона раніше, оцінка та кредити з цієї дисципліни не перезараховуються;

– В разі, якщо здобувач освіти хотів би самостійно вивчити певні курси з проблематики сталого розвитку (наприклад, Coursera, Udemy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів вітчизняних та/або закордонних університетів), то 1) доцільно звернутися до списку рекомендованих вебресурсів або проконсультуватися з викладачем на предмет релевантності самосійтно знайденого освітнього ресурсу програмі дисципліни; 2) в разі успішності опанування такого курсу, яке підтверджується сертифікатом або іншим способом, такому здобувачу у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного контролю;

– В разі, якщо здобувач освіти реалізував певний вид наукової роботи (тези, стаття, результативна участь у студентській олімпіаді тощо), то у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного або навіть підсумкового контролю; перелік таких осіб можна знайти за посиланням [Студентам : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)

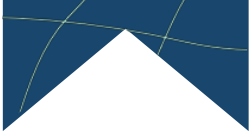
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни. Курс «Сталий розвиток (Environmental, Social & Governance)». Електронна система дистанційного навчання MOODLE ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА». URL: <https://learning.mipolytech.education/mc/index.php/usr/login/login>
2. Гринів Л. Економіка сталого розвитку : тексти лекцій. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 105 с.
3. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський та ін. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с. URL: <https://salo.li/53aaFBc>.
4. Управління сталим розвитком промислового підприємства: теорія і практика : колективна монографія / за ред.: В. Г. Воронкової, Н. Г. Метеленко. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 588 с. URL: <https://salo.li/1e646a7>.
5. Харазішвілі Ю. М. Системна безпека сталого розвитку: інструментарій оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації : монографія. Київ : ІЕП НАН України, 2019. 304 с. URL: https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/Harazishvili_monograf_2019-ost.pdf.
6. Впровадження технологічних процесів у сталеплавильному виробництві на принципах Індустрії 4.0 та сталого розвитку: проекти та програми. *ECOBUSINESS. Екологія підприємства* : Живий журнал : веб-сайт. URL: <https://ecolog-ua.com> (дата звернення: 16.09.2024).

АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

- **Академічна недоброчесність** вигляді академічного плагиату; фабрикації; фальсифікації;

списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – **відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.**

– В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 10).

– Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

– Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

– Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

– Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: [Академічні політики - Polytechnic \(metinvest.university\)](https://metinvest.university)